

איריס בודנהיימר, משרד עו"ד ונוטריון
Iris Bodenheimer, Law Offices and Notary

132 Derech Menachem Begin
1 Azrieli Center, The Circulare Tower
Tel-Aviv 67021, Israel

דרך מנחם בגין 132
מרכז עזריאלי 1, המגדל העגול
תל-אביב 67021

Tel.: (+972)-3-6919101
Fax.: (+972)-3-6919102
E-Mail: iris@iblaw.co.il

ט.ל.:
פקס.:
דו"אל:

על חשיבותו של הסכם המייסדים.

עו"ד איריס בודנהיימר. (MBA)

לעיתים מגיעים למשרדנו לקוחות המבקשים להקים עסק חדש עם שותפים פוטנציאליים. מניסיונו למדנו, כי לפעמים אותם שותפים פוטנציאליים אינם ערים כלל למשמעות של ניהול העסקים בשותפות עם אחרים.

שמנו לב, כי לעיתים, כבר הדיון על הנושאים הקשורים ביחסים בין השותפים לגבי הקמת העסק והניהול השוטף שלו, משיכת רווחים וטיפול בהפסדים, מעלה בעיות בין אותם שותפים. בעיות אלו ואחרות היו עולות, קרוב לודאי, בשלבים מאוחרים יותר ולאחר שכבר הושקעו בעסק כסף ואנרגיה, אלמלא דנו בהן במסגרת הסכם המייסדים.

למדנו, כי יש חשיבות רבה לדיון בכל אותם נושאים הקשורים לעסקי השותפות במועד עריכת הסכם המייסדים ואפילו לפני שהוקמה חברה לצורך ניהול העסק. לעיתים דיון עניני בעסקי השותפות וניהולה, עוד קודם שקמה, מביא את הצדדים למסקנה כי לא יצליחו לנהל במשותף עסק וכי עדיף להם כי כל אחד יפנה לדרך. איננו רואים תוצאה זו כשלילית. להיפך, אנו סבורים כי אם שותפים פוטנציאליים אינם מצליחים להגיע לעמק השווה בנושאים טריוויאליים לניהול העסק, קודם לתחילת העסקים המשותפים, אזי טוב יעשו אם לא יכנסו לשותפות כבר מלכתחילה. כך, יחסכו מהם בעתיד גם כסף וגם עוגמת נפש. לעומת זאת לשותפים המצליחים להגיע לסיכום חיובי לאחר הדיון בכל הנקודות הרלוונטיות לניהול ההסכם ואף לחתום על הסכם מייסדים, יש סיכוי טוב להקים עסק אשר יעמוד על בסיס איתן בתחילת דרכו. על כך לא נותר אלא לומר ש"סוף מעשה במחשבה תחילה".

הנושאים העסקיים העיקריים (במסגרת מאמר זה לא יובאו כולם) שיש לדון בהם במסגרת המשא ומתן לעריכת הסכם המייסדים הינם, בין היתר, הנושאים הבאים:

הנושא הכספי.

לנושא הכספי חשיבות מכרעת. על השותפים לקבוע מהו הון המניות של החברה והאם כל המניות תהינה שוות זכויות, את הבסיס להשקעות הכספיות בחברה האם יהיו מהון עצמי, מאשראי בנקאי או ממקורות אחרים. כמו כן יש לקבוע כיצד ההון יושקע בחברה (בהון המניות או בהלוואות בעלים) וכיצד ומתי יוחזר למשקיעים. יש לקבוע גם כמה אחוזים בחברה יקבל כל שותף בהתאם להשקעתו בחברה ומה המשמעות של אותם אחוזים לגבי ניהול החברה. מה יקרה כאשר שותף מסרב להשקיע סכומים נוספים כאשר מחליטים המשקיעים כי יש צורך בהשקעות נוספות, האם אותו שותף ידולל מאחזקותיו הקיימות. כמו כן יש לקבוע מתי יחלקו דיבידנדים ומה יהיה שעור הרווח שיושקע בחברה כהון חוזר.

סוגיות בניהול העסקים ובניהול החברה.

יש לקבוע מה יהיו סמכויות הדירקטוריון (מועצת המנהלים) ומה יהיו סמכויות המנכ"ל. (יש לזכור שעל פי חוק החברות יש לדירקטוריון סמכויות על פי החוק עצמו, שלא ניתן להאצילן למנכ"ל).

יש לקבוע האם המייסדים יועסקו בחברה כעובדים ואם כן האם יקבלו תמורה עבור עבודתם בחברה או האם בשלבים הראשונים יעבדו ללא שכר. יש לקבוע בברור את חלוקת התפקידים בחברה. מי יהיה מנכ"ל החברה ומה תהינה סמכויותיו. יש לקבוע גם מה יהיו התפקידים של שאר המייסדים. יש לקבוע האם החברה תעסיק עובדים ומה יהיה שכרם ומי יהיה אחראי עליהם.

יש לקבוע אלו החלטות יקבלו השותפים פה אחד והאם יש החלטות אשר המנכ"ל יכול לקבל בעצמו.

יש לקבוע האם הצדדים רוצים להכניס שותפים כספיים בעתיד ואם כן אזי באלו תנאים יוכנסו שותף נוסף.

מכירת המניות לצד שלישי.

יש לקבוע הוראות ברורות לגבי זכות סירוב ראשונה לשותפים לעומת מכירת חלקו של שותף לצד שלישי חיצוני. יש לקבוע אסור על מכירת המניות למתחרים.

מה קורה במקרה של חס וחלילה מות של אחד השותפים.

יש לקבוע הוראות ברורות להעברת המניות במקרה שחס וחלילה אחד השותפים נפטר, האם השותף או השותפים האחרים רוצים את היורשים כשותפים או שמה במקרה של מות שותף המניות עוברות לשותף או לשותפים הנותרים לאחר מתן שווי כספי של חלקו של השותף שנפטר ליורשיו.

נושא סיום ההתקשרות.

נושא זה הוא נושא חשוב לא פחות מהנושאים האחרים. פעמים רבות בתחילת ההתקשרות כאשר הצדדים נמצאים ביחסים טובים הם נוטים שלא להתייחס למצב בו עלולים להיות ביניהם סכסוכים. לדעתנו חשוב מאוד לקבוע כבר בהסכם המייסדים את המנגנון לסיום ההתקשרות בין הצדדים במקרה של סכסוכים או "מבוי סתום" (Dead Lock). האם יש לקבוע מנגנון "במבי" ("קנה אותי או שאני אקנה אותך") או שיש לפרק את החברה. האם הצדדים רוצים שמגשר או בורר ידון בסכסוך ביניהם או לפנות לבית המשפט.

המידע הכלול במאמר הינו מידע אינפורמטיבי בלבד ואינו מהווה תחליף ליעוץ משפטי פרטני. כל המסתמך על האמור לעיל מבלי לקבל יעוץ משפטי פרטני עושה זאת על אחריותו בלבד.